352/2001 Sb.
Zákon

ze dne 18. září 2001

O užívání státních symbolů České republiky a o změně některých zákonů

Vyhlášeno dne 5. října 2001, datum poslední novelizace 1. ledna 2022

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ
Užívání státních symbolů české republiky

§ 1

Úvodní ustanovení

(1) Zákon upravuje užívání státních symbolů České republiky,[1]) a to:

a) velkého státního znaku a malého státního znaku (dále jen „státní znak“),

b) státní vlajky,

c) vlajky prezidenta republiky,

d) státní pečeti, a

e) státní hymny.

(2) Státní symboly lze užívat jen vhodným a důstojným způsobem.

(3) Pečetidla a pečetě se státním znakem lze užívat pouze za podmínek stanovených tímto zákonem.

Státní znak

§ 2

(1) Státní znak jsou oprávněni užívat

a) Poslanecká sněmovna a Senát, poslanec a senátor, Kancelář Poslanecké sněmovny a Kancelář Senátu,

b) prezident republiky a Kancelář prezidenta republiky,

c) vláda a Úřad vlády České republiky,

d) Veřejný ochránce práv a Kancelář Veřejného ochránce práv,

e) ministerstva a jiné správní úřady,

f) kraje, obce, městské obvody či městské části územně členěných statutárních měst a městské části hlavního města Prahy,

g) Ústavní soud,

h) soudy a státní zastupitelství,

i) ozbrojené síly a bezpečnostní sbory,

j) diplomatické mise a konzulární úřady České republiky,

k) Bezpečnostní informační služba a Úřad pro zahraniční styky a informace,

l) Úřad pro ochranu osobních údajů,

m) Nejvyšší kontrolní úřad,

n) Rada České republiky pro rozhlasové a televizní vysílání,

o) Česká národní banka,

p) státní fondy,

r) vysoké školy[2]), školy a školská zařízení zapsaná ve školském rejstříku podle zvláštního zákona, [3])

s) státní kulturní a vědecké instituce,

t) právnické a fyzické osoby, kterým je zákonem nebo na základě zákona svěřen výkon státní správy, [4])

u) sportovci při reprezentaci České republiky,

v) jednotky sborů dobrovolných hasičů obcí, jednotky hasičských záchranných sborů podniků, jednotky sborů dobrovolných hasičů podniků a spolky působící na úseku požární ochrany,

w) zdravotnická záchranná služba,

(dále jen „oprávněné osoby“).

(2) Za oprávněné osoby uvedené v odstavci 1 písm. a) až t) mohou státní znak užívat v souvislosti s výkonem působnosti oprávněné osoby fyzické osoby, oprávněné k tomu podle vnitřních předpisů oprávněné osoby nebo pověřené vedoucím oprávněné osoby.

§ 3

(1) Velký státní znak

a) je součástí závěsného odznaku starostů,

b) je součástí zevního označení služebních stejnokrojů zaměstnanců a příslušníků oprávněných osob uvedených v § 2 odst. 1 písm. e) a příslušníků oprávněných osob uvedených v § 2 odst. 1 písm. i) a k), v rozsahu a způsobem stanoveným zvláštním právním předpisem,

c) se užívá k vyznačení státních hranic České republiky,

d) se vyobrazuje na průkazech vydávaných správními úřady České republiky, stanoví-li tak zvláštní právní předpis,

e) se vyobrazuje na bankovkách, cenných papírech a jiných ceninách České republiky,

f) se vyobrazuje na sbírkách rozhodnutí Ústavního soudu, Nejvyššího soudu a Nejvyššího správního soudu vydávaných těmito soudy podle zvláštních právních předpisů,

g) se užívá k zevnímu označení dresu sportovců reprezentujících Českou republiku.

(2) Velký státní znak lze též

a) vyobrazit na akademických insigniích, insigniích primátorů a insigniích vyznamenání,

b) užít na významných listinách oprávněných osob uvedených v § 2 odst. 1 písm. a) až e) a g) až m),

c) umístit na čelní straně místnosti, kde zasedají a jednají orgány oprávněných osob uvedených v § 2 odst. 1 písm. a) až s),

d) vyobrazit na čestných odznacích a na bojových praporech [5]) ozbrojených sil České republiky,

e) vyobrazit na čestných odznacích a praporech bezpečnostních sborů,

f) užít v souvislosti s výkonem působnosti oprávněných osob uvedených v § 2 odst. 1 písm. a) až t),

g) užít k zevnímu označení stejnokrojů členů jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí, jednotek hasičských záchranných sborů podniků, jednotek sborů dobrovolných hasičů podniků a spolků působících na úseku požární ochrany.

§ 4

(1) Velkým státním znakem lze označit budovy, ve kterých sídlí oprávněné osoby uvedené v § 2 odst. 1 písm. a) až s). Sídlí-li v budově více těchto oprávněných osob, označí se budova pouze jedním velkým státním znakem.

(2) Velký státní znak se umísťuje uprostřed nad průčelím budovy, nad hlavním vchodem do budovy nebo po straně hlavního vchodu do budovy. Pokud by takové umístění bylo technicky neproveditelné, lze státní znak umístit na jiném vhodném místě na budově.

(3) Přestane-li budova sloužit jako sídlo oprávněných osob uvedených v § 2 odst. 1 písm. a) až s), velký státní znak, jímž je označena, se z budovy neodkladně odstraní, pokud není součástí její architektonické výzdoby.

§ 4a

V případech, kdy zákon ukládá nebo umožňuje užití velkého státního znaku, může oprávněná osoba užít i jeho jednobarevnou napodobeninu z kovu, kamene, skla, keramiky nebo jiného materiálu, která svým vyobrazením odpovídá vyobrazení velkého státního znaku.

§ 5

Malý státní znak užívají oprávněné osoby uvedené v § 2 odst. 1 písm. a) až t) na rozhodnutích a jiných listinách osvědčujících důležité skutečnosti, vydávaných při výkonu státní moci, který jim byl svěřen zákonem nebo na základě zákona[5a]); může být též vyobrazen na mincích České republiky.

§ 6

(1) Úředním razítkem je razítko vytvářející otisk kruhového tvaru o průměru 20 mm, 25 mm nebo 36 mm, na němž je vyznačen malý státní znak; malý státní znak je vyobrazen uvnitř kruhu, na jehož obvodu je označení oprávněné osoby, popřípadě i označení její organizační součásti a sídla. Používá-li oprávněná osoba více úředních razítek, musí tato razítka obsahovat i pořadová čísla. Otisk úředního razítka je jednobarevný.

(2) Úřední razítko nesmí obsahovat velký státní znak.

§ 6a

(1) Pečetidlem Ministerstva zahraničních věcí je pečetidlo vytvářející otisk kruhového tvaru o průměru 36 mm, na němž je vyznačen malý státní znak; malý státní znak je vyobrazen uvnitř kruhu, na jehož obvodu je označení oprávněné osoby uvedené v odstavci 2, popřípadě i označení její organizační součásti a sídla. V případě zastupitelských úřadů[6]) lze za označení oprávněné osoby považovat i označení zastupitelského úřadu. Používá-li oprávněná osoba více pečetidel Ministerstva zahraničních věcí, musí tato pečetidla obsahovat i pořadová čísla.

(2) Pečetidlo Ministerstva zahraničních věcí může používat pouze Ministerstvo zahraničních věcí, včetně

zastupitelských úřadů.

(3) Pečetidlo Ministerstva zahraničních věcí lze užít

a) k potvrzení neporušitelnosti výtisku mezinárodní smlouvy,

b) k pečetění diplomatické pošty,

c) v dalších případech, pokud je to obvyklé.

Státní vlajka

§ 7

(1) Státní vlajku vyvěšují oprávněné osoby uvedené v § 2 odst. 1 písm. a) až s) na budovách, v nichž sídlí, při příležitosti státních svátků[5b]) a při příležitostech celostátního významu, zejména v den smutku nebo v den státního smutku, vyhlášených vládou.

(2) Vlajková výzdoba začíná zpravidla v 16 hodin dne předcházejícího a končí v 8 hodin dne následujícího po dni uvedeném v odstavci 1.

(3) Při příležitostech uvedených v odstavci 1 lze namísto státní vlajky použít její napodobeninu s odlišným vzájemným poměrem šířky a délky.

(4) Na budovách, v nichž sídlí oprávněné osoby uvedené v § 2 odst. 1 písm. a) až o), může být státní vlajka vyvěšena trvale.

(5) Státní vlajku mohou vyvěšovat vedoucí diplomatických misí a konzulárních úřadů České republiky na služebních dopravních prostředcích, a to při slavnostních příležitostech a pokud je to v zemi jejich působení obvyklé.

(6) Ostatní fyzické a právnické osoby a organizační složky státu mohou užít státní vlajku vhodným a důstojným způsobem kdykoliv.

§ 8

(1) Vyvěšují-li se se státní vlajkou současně státní vlajky jiných států, umístí se státní vlajka vždy na nejčestnější místo; to je z čelního pohledu na objekt

a) vlevo při vyvěšení 2 státních vlajek,

b) uprostřed při vyvěšení lichého počtu státních vlajek,

c) v prostřední dvojici vlevo při vyvěšení sudého počtu státních vlajek,

d) první zleva, případně i poslední v řadě, při vyvěšení většího počtu vlajek než 5.

(2) Obdobně se použijí pravidla stanovená v odstavci 1 při vyvěšení státní vlajky s jinými vlajkami.

§ 9

Při užívání státní vlajky musí být dodržena tato pravidla:

a) při vodorovném umístění směřuje modrý klín vpravo při čelním pohledu na objekt, na němž je vlajka umístěna; bílá barva je vždy nahoře,

b) při svislém umístění je při čelním pohledu na objekt, na němž je státní vlajka umístěna, bílá barva vždy vlevo a modrý klín směřuje vždy dolů,

c) státní vlajka se vyvěšuje jen na čelní straně budovy,

d) státní vlajka se umísťuje vždy v předsednictvu shromáždění, žerď pro státní vlajku se umísťuje vlevo od řečnického pultu při čelním pohledu na tento pult,

e) státní vlajka nesmí být použita k zahalení pomníku nebo desky, jež mají být odhaleny,

f) vlajková žerď nesmí být opatřena žádnými ozdobami a kromě státní vlajky na ni nesmí být upevněna žádná jiná vlajka,

g) státní vlajka se vztyčuje a snímá bez přerušování; při vztyčování a při snímání se státní vlajka nesmí dotýkat země,

h) při užití státní vlajky na znamení smutku se státní vlajka spustí na půl žerdi,

i) při smutečních obřadech nesmí být státní vlajka spouštěna spolu s rakví do hrobu nebo žároviště,

j) na státní vlajce nesmí být žádný text, vyobrazení, obraz, znak nebo odznak, kytice, smuteční závoj a nesmí být svazována do růžice,

k) státní vlajka nesmí být používána v poškozeném nebo znečištěném stavu.

§ 10

Vlajka prezidenta republiky

(1) Vlajku prezidenta republiky lze užít k označení

a) sídla prezidenta republiky v době jeho přítomnosti v České republice,

b) dopravního prostředku používaného prezidentem republiky.

(2) Vlajku prezidenta republiky lze užít rovněž v souvislosti s výkonem jeho působnosti.

§ 11

Státní pečeť

Státní pečeť lze užít

a) k pečetění mezinárodních smluv a plných mocí, ratifikačních listin nebo jiných listin vydávaných v souvislosti se sjednáváním mezinárodních smluv nebo ukončováním jejich platnosti,

b) na pověřovací listiny diplomatických zástupců,

c) v dalších případech, pokud tak stanoví zvláštní právní předpis, mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána a která byla vyhlášena, nebo pokud je to obvyklé.

§ 12

Státní hymna

Státní hymnu lze hrát i zpívat při státních svátcích a při jiných příležitostech, je-li to obvyklé.

§ 13

Přestupky fyzických, právnických a podnikajících fyzických osob

(1) Fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

a) zneužije, hrubě zneváží, zničí, poškodí nebo odcizí státní symbol České republiky nebo napodobeninu velkého státního znaku vymezenou v § 4a,

b) užije malý státní znak v rozporu s § 5,

c) užije velký státní znak v rozporu s § 6 odst. 2,

d) užije pečetidlo Ministerstva zahraničních věcí v rozporu s § 6a odst. 2,

e) užívá vyobrazení zaměnitelné se státním znakem způsobem, který může budit dojem, že je oprávněnou osobou, ačkoli jí není,

f) nevyvěsí státní vlajku podle § 7 odst. 1, nebo

g) vyvěsí státní vlajku v rozporu s § 8 nebo 9.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 písm. a) až e) lze uložit pokutu do 30 000 Kč a za přestupek podle odstavce 1 písm. f) nebo g) pokutu do 10 000 Kč.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona č. 68/1993 sb., kterým se mění a doplňují některé zákony na úseku všeobecné vnitřní správy, ve znění pozdějších předpisů

§ 14

V zákoně č. 68/1993 Sb., kterým se mění a doplňují některé zákony na úseku všeobecné vnitřní správy, ve znění zákona č. 132/2000 Sb. a zákona č. 301/2000 Sb., se článek V zrušuje.

ČÁST TŘETÍ

Změna notářského řádu

§ 15

V § 115 zákona č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), se odstavec 2 zrušuje a zároveň se ruší označení odstavce 1.

ČÁST ČTVRTÁ

Změna zákona o ozbrojených silách české republiky

§ 16

V § 5 zákona č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky, písmeno d) zní:

„d) propůjčuje bojové prapory.“.

ČÁST PÁTÁ

Zrušovací ustanovení

§ 17

Zrušuje se zákon č. 68/1990 Sb., o užívání státního znaku, státní vlajky a ostatních státních symbolů České republiky, ve znění zákona č. 114/1992 Sb. a zákona č. 120/2001 Sb.

ČÁST ŠESTÁ

Účinnost

§ 18

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Klaus v. r.
Havel v. r.
Zeman v. r.

[1]) § 1 zákona č. 3/1993 Sb., o státních symbolech České republiky.

[2]) Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.

[3]) Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

[4]) Například § 10 zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

[5]) § 5 písm. d) zákona č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky, ve znění zákona č. 352/2001 Sb.

[5a]) § 13 odst. 1 zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů.
§ 9 odst. 3 zákona č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád).

[5b]) § 1 zákona č. 245/2000 Sb., o státních svátcích, o ostatních svátcích, o významných dnech a o dnech pracovního klidu, ve znění zákona č. 101/2004 Sb.

[6]) § 4 zákona č. 150/2017 Sb., o zahraniční službě a o změně některých zákonů (zákon o zahraniční službě).